

ΒΑΣΙΛΗΣ ΛΑΜΠΡΙΝΟΥΔΑΚΗΣ

Η αλήθεια πίσω από τον μύθο

Για το Διάζωμα και τις δράσεις του έχω ξαναγράψει -και

δεν θα σταματήσω να γράφω- γι' αυτή την εθελοντική κίνηση πολιτών που έχει ως επίκεντρο του ενδιαφέροντός της την ανάδειξη των αρχαίων θεάτρων. Ωστόσο η συγκεκριμένη

εκδήλωση οργανώθηκε για να αποδοθεί τιμή και αναγνώριση σ' ένα μέλος του Δ.Σ. του

Διαζώματος, τον γενικό γραμματέα

Γράφει ο
Γιώργος Φράγκου

Βασίλη Λαμπρινουδάκη.

Μέσα σε μια ώρα πέρασε από μπροστά μας όλη του η διαδρομή. Σε μια βιογραφική ταινία που μοιιάζει επιδέξια τη ζωή, το ερευνητικό και συγγραφικό έργο του, έμφορτη με την υπογραφή του Μπάμπη Τσόκα. Γιατί, στη ζωή του Λαμπρινουδάκη υπήρχαν ιστορίες και γεγονότα που δεν είχαν καταγραφεί, αλλήλ δεν τους άξιζε και να ξεχαστούν. Κι αυτό ο Τσόκας κατάφερε να το αποδώσει χωρίς να το αλλοιώσει. Κι όταν στους πρωταγωνιστικούς ρόλους της εκδήλωσης συμμετέχουν Μπένος, Λαμπρινουδάκης, Τσόκας, ε, απ' αυτή την επιστημονική - καλλιτεχνική συνεργασία κανείς δεν θα περίμενε κάτι λιγότερο απ' αυτό που ακολούθησε. Η ταινία προβλήθηκε και η αίθουσα Odeon απ' το παρατεταμένο αποθεωτικό και δίκαιο χειροκρότημα... δονήθηκε, όχι μόνο στο τέλος αλλήλ και κατά τη διάρκεια του εμπνευσμένου αυτού αφιερώματος. Σε μια αίθουσα εντελώς γεμάτη στα καθίσματα αλλήλ και γεμάτη από συναισθήματα και συγκίνηση στους θεατές.

Δεν είναι εύκολο να σχεδιάσει κανείς ένα αφιέρωμα σε μια τέτοια προσωπικότητα του διαμετρήματος Λαμπρινουδάκη όχι μόνο λόγω του όγκου του έργου του, πολύ περισσότερο της τεράστιας σημασίας που καταλαμβάνει. Είναι κάτι σαν ζωντανός τόμος αγάπης και γνώσης στην επιστήμη της αρχαιολογίας. Δια βίου αφιερωμένος, δεν έχει μόνο επαγγελματική σχέση με την αρχαιολογία και τον ατμοσφαιρικό χώρο των ανασκαφών, έχει σχέση πάθους, έρωτα και διαρκή έμπνευση. Στοιχεία που βρίσκονται στα γονίδια του.

Τους καλεσμένους καλωσόρισε ο πρόεδρος του Διαζώματος Σταύρος Μπένος, ο οποίος μεταξύ άλλων είπε: "Βρισκόμαστε σήμερα εδώ για να τιμήσουμε την καταξιωμένη προσωπικότητα ενός επιστήμονα, ενός πανεπιστημιακού, ενός δικού μας ανθρώπου. Αν έχεις συνεργασθεί τόσα χρόνια μαζί του έχεις κάθε δικαίωμα να ισχυρίζεσαι ότι τον γνωρίζεις καλά. Σας παρουσιάζω τον Βασίλη Λαμπρινουδάκη για τον οποίο κρατώ πάντα μια ιδιαίτερη θέση στην καρδιά μου".

Στην συνέχεια το κεντρικό πρόσωπο της ημέρας μέσα σε κλίμα ιδιαίτερας έντονης προσωπικής συναισθηματικής φόρτισης λαμβάνοντας τον λόγο είπε: "Διατηρώ έντονα τη μνήμη των γονέων μου και των δασκάλων που μου έμαθαν να ζω και να κάνω πράξη τα όνειρά μου. Ευχαριστώ τους ανθρώπους που εργάστηκα μαζί τους, το επιστημονικό προσωπικό, το τεχνικό και τους εργάτες. Ευχαριστώ τους ανθρώπους σε θέσεις ευθύνης στον τομέα του κράτους. Ευχαριστώ τον Μπάμπη Τσόκα που με την αριστοτεχνική δουλειά που έκανε και τις εκατοντάδες ώρες τις οποίες αφιέρωσε σ' αυτή τη δουλειά κατάφερε να βγάλει από μέσα μου βιώματα τα οποία κανείς κρατάει κλειστά στον εαυτό του, αλλήλ τα οποία συνδιαμορφώνουν τη δημόσια εικόνα του, με τον καλύτερο τρόπο. Ευχαριστώ το Διάζωμα και τον Σταύρο Μπένος, ιδιαίτερα, για τη σύλληψη, οργάνωση και πραγμάτωση αυτής της εκδήλωσης. Επίσης ευχαριστώ τον Γιώργο Κουρουπό και τον Τάσο Αποστόλου για την μελοποίηση και για την εκτέλεση αυτού του ύμνου προς τον Ασκληπιό τον οποίο έγραψε τον 3ο π.Χ. αι. ένας επιδούριος ποιητής, ο Ισύλλης".

Και τώρα κάποιες σκέψεις

"Όλα αυτά τα οποία δημιουργούμε και αναδεικνύουμε ως μνημεία τα παρακολουθώ και πρέπει να σας πω ότι τα παρακολουθώ με αγωνία διότι είτε από έλλειψη προσωπικού είτε από έλλειψη κονδυλίων είτε από έλλειψη προβολή των πραγμάτων αυτών στον κόσμο, ενώ έχουν γίνει από την αρχαιολογική υπηρεσία και από άλλους φορείς, όπως εμείς στο πανεπιστήμιο, εξαιρετικές δουλειές ανάδειξης, αυτές, μερικές τουλάχιστον απ' αυτές, απαξιώνονται απ' αυτές τις ελλείψεις. Δεν είναι ώρα να πούμε τι χρειάζεται. Χρειάζεται πάντως θεσμοθέτηση της διατήρησης των αναστηλωμένων και αναδειγμένων μνημείων.

Χρειάζονται επίσης και ενέργειες οι οποίες θα εξασφαλίσουν τη βιωσιμότητά τους. Κάτι τέτοιο προσπαθούμε να κάνουμε εμείς αυτή τη στιγμή για τα μνημεία της Επιδάου. Με συνέπειες της πολιτείας των αρμοδίων φορέων, της επιστημονικής κοινότητας των τοπικών αρχόντων και της τοπικής κοινωνίας, προσπαθούμε να αναδείξουμε την Επίδαυρο -θα το έχετε διαβάσει πρόσφατα στις εφημερίδες που έχει ανακοινωθεί- ως αυτό που είναι, αυτό το μοναδικό πράγμα που είναι. Δηλαδή ως λίκνο της ιατρικής, της φροντίδας, της υγείας, που είναι το σπουδαιότερο αγαθό του ανθρώπου.

Με βιωματικές περιηγήσεις εκεί όπου κανείς μπορεί να παρακολουθήσει όλη την εξέλιξη από τη μαγική φροντίδα της υγείας μέχρι την πραγματική ιατρική, με παράλληλες διαδρομές στην εξαιρετική φύση μέσα απ' την οποία δημιουργήθηκε αυτό το ιατρικό κέντρο, με συνέπειες επιστημονικές όπως είναι ο ιατρικός τουρισμός, ο οποίος μπορεί να δώσει πολλά, με συνέπειες από την ίδια την κοινωνία την τοπική με την προβολή των τοπικών της προϊόντων και γενικά του χαρακτήρα της, έτσι ώστε πραγματικά όλα αυτά να μπορούν να στηρίξουν, να προβάλουν και να διατηρήσουν αυτό το οποίο κάναμε με την ανάδειξη των μνημείων, άξιο αυτό που είναι.

Και μια και μιλάμε για βιωσιμότητα και μια τελευταία σκέψη. Ξέρετε, πάντοτε πίστευα ότι στο πανεπιστήμιο γίνεται η πιο πνευματική δουλειά και η μεγαλύτερη προσφορά στην κοινωνία. Όσο περνούν τα χρόνια βλέπω ότι η πολύ καλή δουλειά γίνεται στις κατώτερες βαθμίδες της εκπαίδευσης. Εκεί τα παιδιά είναι ακόμη

Γιώργος Μπαμπινιώτης:

“Ο Λαμπρινουδάκης είναι ένα καθολικό πνεύμα και μια σπάνια ευρύτητα πνεύματος και ευρυμάθεια. Ένας πραγματικός πανεπιστημιακός καθηγητής που με την έρευνα και τη διδασκαλία του τίμησε το πανεπιστήμιο και τιμήθηκε απ' αυτό.

Γιώργος Κουρουπός:

“Το όνομα του Λαμπρινουδάκη σηματοδοτεί μέσα μου ένα συνδυασμό επιστημονικής σοφίας και δημιουργικής καλλιτεχνικής φαντασίας. Λαμπρινουδάκης σημαίνει η αναμόρφωση και ο επαναπροσδιορισμός της αρχαίας Επιδάου.

Σταύρος Μπένος:

“Όλοι γνωρίζουν τον Βασίλη Λαμπρινουδάκη ως τον σπουδαίο καθηγητή, αλλήλ ταυτόχρονα και ως τον σπουδαίο αρχαιολόγο της πράξης. Εγώ, όμως, έχω το προνόμιο να γνωρίζω την αφανή πηληρά του. Ένας παθιασμένος οραματιστής που το έργο της ζωής του είναι η διαχείριση των μνημείων μας που περιλαμβάνει τρεις πτυχές. Η πρώτη, η συμφιλίωση των μνημείων με τους πολίτες, η δεύτερη, η διατηρησιμότητα των μνημείων και η τρίτη, η σημαντικότερη, τα μνημεία να γίνουν το όχημα για την αειφόρα και τη βιώσιμη ανάπτυξη στην πατρίδα μας.

εντελώς ανοικτά να προσλάβουν τις πραγματικές αλήθειες και εκεί γίνεται η καλύτερη δουλειά. Είδατε τι ωραίες απαντήσεις και πόσο σωστά μέσα στο πνεύμα των πραγμάτων μπαίνουν τα παιδιά. Πιστεύω, λοιπόν, εκεί πρέπει να δώσουμε μεγάλο βάρος για τα μνημεία, γιατί η νέα γενιά εάν εκπαιδευτεί σωστά, είναι εκείνη η οποία θα τα διατηρήσει και θα τα προβάλει και θα τα καταλάβει και θα τα βιώνει. Σας ευχαριστώ".

Η κατάμεστη αίθουσα σηκώνεται στο πόδι, χειροκροτούν με "standing ovation" προς τιμή του Λαμπρινουδάκη. Η ατμόσφαιρα πέραν κάθε περιγραφής. Ο Λαμπρινουδάκης της Χίου. Ο Λαμπρινουδάκης της Νάξου. Ο Λαμπρινουδάκης της Επιδαύρου. Ο Λαμπρινουδάκης της Ελλάδος.

Γέμισε τον κόσμο προσδοκίες. Χαίρομαι που τον έμαθαν άλλες ηλικίες.

Τελευταίος ομιλητής ο δημιουργός της ταινίας ο Μπάμπης Τσόκας. Ατόφιος έλληνας φορτισμένος από συναισθήματα γλυκιάς νοσταλγίας με έντονα χαραγμένες τις παιδικές εικόνες της ζωής του. Διατηρεί, πάντα στη μνήμη του τη στιγμή του αποχαιρετισμού από τη μητέρα του, την μέρα που μεταναστεύει.

Ο Τσόκας ακτινογραφεί και σκιτσάρει τη ζωή του Λαμπρινουδάκη με ταχύτητα σκάνερ και απίθανη περιγραφή. Προβάλλει εικόνες από το παρελθόν και διηγείται ιστορίες που πηγαινοέρχονται από την παιδική ζωή, την εφηβική, στην ενήλικη του σήμερα. Δίνει φωνή στις παλιές και άτρωτες από τον χρόνο φωτογραφίες του Λαμπρινουδάκη με λεζάντες που έρχονται να συμπληρώσουν την αδυναμία του λόγου. Οι βιογραφίες, ρένε, θέλουν αγάπη και μεράκι, ο Τσόκας, λοιπόν, κατέθεσε και τα δυο. Έδωσε λάμψη και φως καταγράφοντας μια ιστορία ζωής σε fast forward.

Οι κ.κ. Μπένος, Λαμπρινουδάκης, Τσόκας.

Βασίλης Λαμπρινουδάκης

Ο Βασίλης Λαμπρινουδάκης γεννήθηκε στη Χίο, γιος προσφύγων από τη Μ. Ασία. Εκεί τελείωσε το Δημοτικό και το Γυμνάσιο. Σπούδασε ιστορία και αρχαιολογία στο Πανεπιστήμιο Αθηνών, από όπου έλαβε και το διδακτορικό του δίπλωμα.

Μετεκπαιδεύτηκε στο Μόναχο και τη Βόννη. Από το 1964 βοηθός και από το 1978 καθηγητής κλασικής αρχαιολογίας στο Πανεπιστήμιο Αθηνών, όπου ακόμη διδάσκει μεταπτυχιακούς φοιτητές. Είναι αντεπιστέλλον μέλος της Ακαδημίας Επιγραφών και Γραμμάτων της Γαλλίας και της Ακαδημίας Επιστημών της Βιέννης. Έχει κάνει ανασκαφές στην Επίδαυρο, στη Νάξο, στη Χίο και τον Μαραθώνα και εκτελεί στην Επίδαυρο και στη Νάξο μεγάλα έργα ανάδειξης αρχαιολογικών χώρων.

Έχει δημοσιεύσει 11 βιβλία και μονογραφίες και 145 επιστημονικά άρθρα με θέμα την αρχαία ελληνική τέχνη, την αρχαία αρχιτεκτονική, την τοπογραφία της

αρχαίας Ελλάδας, την επιγραφική, την αρχαία θρησκεία και ιατρεία, την θεωρία της αρχαιολογίας, την διαχείριση και την ανάδειξη μνημείων.

Υπήρξε πρόεδρος του Διεθνούς Ιδρύματος για το Εικονογραφικό Λεξικό Κλασικής Μυθολογίας (LIMC) και τον Θησαυρό Λατρεϊών και Τελετουργιών της Αρχαιότητας (ThesCRA) [1995-2006], συνεκδότης τους και συγγραφέας πολλών άρθρων τους. Έχει τιμηθεί με τον Ταξιάρχη του Φοίνικος από τον Πρόεδρο της Ελληνικής Δημοκρατίας (2003) για την προσφορά του στην Ελληνική Αρχαιολογία διεθνώς.

Να τι μας είπε ο Μπάμπης Τσόκας: "Εγώ, τι να πω. Νομίζω οι εικόνες μιλήσανε. Ο κ. Λαμπρινουδάκης τα είπε όλα. Θα 'θελα να ευχαριστήσω τον κ. Μπένο που μου έδωσε την ευκαιρία να παρουσιάσω με την Ελλάδα που αγαπώ, την Ελλάδα που νοσταλγώ. Ζω στην Σουηδία περίπου σαράντα πέντε χρόνια. Εκεί σπούδασα, εκεί μεγάλωσα, εκεί κατάλαβα τη ζωή μου. Αλλά η φλόγα της καρδιάς μου είναι η Ελλάδα. Θυμάμαι όταν για πρώτη φορά έφευγα από την Ελλάδα τον αποχωρισμό από την μητέρα μου στον σταθμό Λαρίσης. Η μητέρα μου, μια απλή γυναίκα από την Πρέβεζα, με δάκρυα στα μάτια μου είπε: "Όπου κι αν πας, όπου βρεθείς, να 'χεις την Ελλάδα μέσα σου. Να θυμάσαι, το φως της Ελλάδας". Κι εδώ, σήμερα, μέσα στο πρόσωπο του κ. Λαμπρινουδάκη νομίζω ότι παρουσίασα αυτή την Ελλάδα πιστός στην υπόσχεση της μητέρας μου. Γι' αυτό η ταινία αρχίζει και τελειώνει με το "Άξιον εστί το φως". Αυτό το φως που το 1979 ο Ελύτης ήρθε στη Στοκχόλμη και εμείς τότε μετανάστες τον ακούσαμε που μας μιλούσε για το "Φως της Ελλάδας".

Πρέπει όλοι μας να κρατήσουμε αυτή την Ελλάδα που προσπαθώ εγώ να δώσω κλεισμένους μέσα σ' ένα στούντιο της Στοκχόλμης σε μια σκοτεινή χώρα του χειμώνα με 25ο υπό το μηδέν, και να χαίρεσαι που δουλεύεις αυτό που είδαμε. Αυτόν τον ήλιο, αυτή την ομορφιά, αυτόν τον πολιτισμό, όλο αυτό το μεγάλο έρωτα που τρέφουμε, που αγαπάμε και που θέλουμε να αναδείξουμε, όπως κάνει ο κ. Λαμπρινουδάκης.

Ο καθηγητής μου στην Ακαδημία Κινηματογράφου της Στοκχόλμης ο μεγάλος δάσκαλος Ίνγκμαρ Μπέργκμαν μας έλεγε ότι πρέπει να φέρουμε τον κόσμο κοντά στην τέχνη. Είναι υποχρέωσή μας. Το ίδιο λέει ο κ. Λαμπρινουδάκης, ο κ. Μπαμπινιώτης, ο κ. Μπένος. Σας ευχαριστώ πολύ και ελπίζω ότι του χρόνου θα 'μαστε πάλι εδώ με την καινούργια εργασία.

διαβάστε την **ΤΡΙΤΗ ΗΛΙΚΙΑ** και στο διαδίκτυο

www.TRITIILIKIA.gr

